

ДЈЕД И ЈА: ИГРА ШАХА

дјед је умирао попут стабла,
изнутра, премда је и даље мицао
своје и каткад моје фигуре
да ме научи читати ум противника.

ја бих зурио у окрхнут криж на врху
краљеве главе, блиједу боју постројби
као да су имале кожну болест
која ће им ускоро захватити дрвену душу.

Играти шах, казао би он, то ти значи
Одговорити на само једно питање,
Што је у мени што тражи да побиједим,
Јер изгубити значи самога себе поразити.

слиједио бих његову руку, три прста
што су држала фигуру чинила продужетак
њего самога, спремног упасти у простор
и промијенити размјештај постојања.

онда бих чуо клик контролног сата
и морао будно мотрити моју заставицу
док је његова рука и даље лебдјела
над плочом, грана са злослутном сјеном.

Шах је, мали мој, као живот, предвиђање.
На уму стално имаш само једну ствар,
Играш и против себе, а мораш предвидјети
Мој сљедећи потез прије својег потеза.

Али како, упитах једном, ако играм
Противу себе, и он упро поглед у мене,
Зато што играш противу двије особе,
Противника и себе самога, скакач на F3.

увијек је фаворизирао скакаче, бијеле ил'
црне, красно изрезбарене фигуре за мене
само главе коња дивљег изгледа
спремних згазити моје отмјене ловце.

за посљедње партије рука му је дрхтала,
мртва гранцица на јесенском вјетру,
поглед био усредоточен на нешто
онкрај мене, плоче, властитих сухих очију.

мало послје смрти, нона је донијела
кутију. Знаш, цијели је сет изрезбаро
Тијеком рата и оставио га је теби,
Ал' контролни сат не могу нигдје наћи.

отворио сам касније дотрајалу кутију,
извадио с три прста једну по једну фигуру
и ставио на њено мјесто, постројене
савршено за први мој потез: скакач

на F3, он одговорио скакачем на F6,
и ми грозничаво мицали фигуре,
утркујући се с невидљивим заставицама,
моји потези одводили ме од смрти,

његови натраг доводили у живот, и он
на крају дограбио мојег пјешака, ја
његовог, два краља на супротном крају
плоче стајала и грохотом се смијала.

СУТРА-ДАН

Видимо се, рекла је,
Сутра,
охрабрујућа изјава
да ће се збити сутра
и ми се пробудити да га видимо:

али ја не видим
своје лице у зрцалу купаонице
нити га могу оћутјети премда може
још увијек бити тамо

вода такођер
што истјече некамо премда је
нисам кадар чути
и ако је тако
постоји ли купаоница или се ја
само сјећам да је била тамо
и она ушла у њу кад је рекла
Видимо се сутра
и ако није
само сам замислио да је тамо
заслијепљен бљеском свјетла
док сам лежао у кревету
прије или послјије сутрашњег дана
и она изјурила ван, или прерано
или прекасно да ми каже
како се збило сутра
провукло
попут мјехурића
између напор отворених усана

Видимо се, казао је,
Сутра,
бесмислена лозинка
да ће бити сутра
и ја могу отићи и спавати
још једну ноћ у кади,
најсигурнијем мјесту
у стану,
само хрипање
сухих цијеви
празан зрак
или смртни хропац,
његов,
нисам знала,
бљесак избрисао
памћење
што је било тамо или није било,
јесам ли изјурила ван, била
изнесена ван, из кревета,
из каде, да видим:
пробудила сам се
јер је дошао сутрашњи дан
или нисам
јер се збило сутра

МЕЂУИГРА*

*(*Комичне епизоде тијеком рата
смањују највишости и требају бити
битни дио историје.)*

тако је сјећати се Bugs Bunny-јева
фригања фотографије рибе изгледало
укусније од Чаплинова кухања ципеле

нешто што ми је нона причала
да је чинила тијеком рата, и мајка
с ременом за бријање после рата:

тако је добивати хуманитарну помоћ,
лименку скуше с наљепницом на арапскоме
било збуњујуће попут датума истека:

ходати кроз пројектилом разнесен стан
у потрази за каквом год храном изгледало
као да се клипсало петком по тржници:

тако се с мало хране у желуцу
морало често у заход без воде јурити
удовољити природно неприродној потреби:

тако је наћи двије кутије тампона
у ормарићу мртве седамдесетогодишњакиње
било добрано више од откривења:

тако су потом улошци дани у замјену
за кромпир и два стара крекера показали
за неког већ бескорисно за другог корисно:

тако је замијенити свијећу за сполно опћење
у старом аустроугарском ормару допустило
уму заборавити начас на стомак што је крулио:

тако је сједење за празним столом у мотелу
кад се све свршило тјерало на повраћање
зрака на саму помисао на храну

НИЈЕДНО (ОД ДВОГА)

мјера здравог разума је
нечија толерантност лудила,

или: толерантност здравог разума,
нечија мјера лудила –

узмите у обзир кокош поред
тињајућег оклопног возила,

потом: поугљењен комад
људског тијела умјесто кокоши:

које је од то двоје мјера
толерантности ако је експлозија

почистила позорницу и пластични
столови се и столице опет изнијели

да се опрезно јутарње пиће искапи
у бесмислено обичном дану:

ниједно ако се покаже на концу
да је живот оптичка варка ума.

БЕЗЕМЉАСКИ ПРЕПИСИВАЧИ

све што је требало бити казано
да би се било: Рекао си, Глас:

уздиже се и усправно стоји
у крајобразу у којем ријечи

нису птице нелетачице Није
садашњост прошло средиште

своје масе будућност навјешћујући
мимо које вријеме већ је прошло:

Ако бити: Рекох бијаше Постојати
у простору у којем обзорје

није зид Сила теже није
слијепим свједоком повијести

и ми два десетљећа касније
ништа друго доли беземљаски

преписивачи: присиљени гледати
остатак живота као одмор од живота.